

Брюксел, 11 май 2026 г.
(OR. en)

8313/26
ADD 1

Междуинституционално досие:
2025/0550 (COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Съвета

Относно: Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „АгораЕС“ за периода 2028 – 2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/692 и (ЕС) 2021/818
– *Частичен общ подход*
– *Изявление на Република България*

Република България поиска изложеното по-долу изявление да бъде вписано в протокола на Съвета.

Изявление на Република България във връзка с предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „АгораЕС“ за периода 2028 – 2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/692 и (ЕС) 2021/818

Република България напълно подкрепя продължаването на подкрепата за сектора на културата чрез отделна програма в следващата МФР и запазването на основните направления, цели и действия на програмата „Творческа Европа“ („Култура“ и MEDIA) заедно с програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ в рамките на нейната програма приемник – „АгораЕС“. Програмата има потенциала да отговори на нарастващите предизвикателства, пред които са изправени Съюзът и неговите граждани, и същевременно да осигури необходимата подкрепа на самите сектори, за да продължат да функционират и да се развиват във времена на геополитически и технологични промени.

Твърдо подкрепяме целите на програмата за защита, опазване, развитие и утвърждаване на културното и езиковото многообразие и наследство, за повишаване на конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството, включително медийните и аудио-визуалните сектори, като се допринася за по-равнопоставени условия на конкуренция; опазване и засилване на творческата и медийната свобода и защита и насърчаване на равенството, активното гражданство, правата и ценностите, заложен в Договорите и в Хартата.

Република България отдава голямо значение и се ангажира твърдо с утвърждаването и защитата на основните права, важна част от които е равенството между жените и мъжете. Ние сме и ще продължим да бъдем ангажирани с принципите и ценностите на Европейския съюз, установени в Договорите.

Нашата страна твърдо подкрепя усилията на Съюза за борба с всички форми на дискриминация, залегнали в Договорите и Хартата, и е активно ангажирана с предотвратяването и борбата с всички форми на насилие, както и с предоставянето на защита и подкрепа за неговите жертви.

Приветстваме съответните цели и действия на програмата, определени за борба с всички форми на дискриминация, за насърчаване на основните права, равенството и правата на гражданите на Съюза, залегнали в Договорите и Хартата, както и за предотвратяване и борба с насилието и подкрепа за неговите жертви.

За съжаление **Република България не е в състояние да подкрепи приемането на частичния общ подход по регламента**, тъй като настоящият текст съдържа понятия като термина „полова идентичност“, които се считат за несъвместими с основните принципи на българската конституция, и бинарното разбиране на понятието „пол“ (англ. „sex“). През 2018 г. Конституционният съд на Република България прие решение, в което се посочва, че Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Истанбулската конвенция“) утвърждава правни концепции, които целят да се направи разграничение между „пол“ (англ. „sex“) като биологична категория (жени и мъже) и „пол“ (англ. „gender“) като социален конструкт. През 2021 г. Конституционният съд прие друго решение, в което се пояснява, че понятието „пол“, използвано в Конституцията, може да се разглежда единствено в неговия биологичен смисъл. Българският конституционен и правен ред категорично отхвърля понятието „пол“ (англ. „gender“) като нестабилен социален конструкт и не признава „половата идентичност“ като правно валидна категория.

По време на преговорите нашата страна последователно и конструктивно поиска терминологията да бъде приведена в съответствие с общопризнатите характеристики или формулирана по начин, който зачита различните конституционни рамки на всички държави членки. Съгласно член 4, параграф 2 ДЕС Съюзът е длъжен да зачита равенството на държавите членки пред Договорите, както и националната им идентичност, присъща на техните основни политически и конституционни структури.

Тъй като в окончателния текст на частичния общ подход са запазени концепции, които изрично противоречат на задължителната съдебна практика на българския Конституционен съд, България е конституционно задължена да се противопостави на този текст.

Република България отново заявява, че липсата на подкрепа за частичния общ подход не представлява отхвърляне на по-широките цели на регламента за насърчаване на общество без дискриминация, а е необходима защита на националната ѝ конституционна идентичност.

Освен това Република България подчертава, че ако регламентът бъде приет от Съвета в този вид, това не я задължава да признава или интегрира в националния си правен ред концепции, включително „полова идентичност“, които имат за цел да разграничат „пол“ (англ. „sex“) като биологична категория (жени и мъже) и „пол“ (англ. „gender“) като социален конструкт, и ще тълкува използваните в предложението за регламент понятия като обхващащи единствено женския и мъжкия пол в техния биологичен смисъл.